

Міністерство освіти і науки України
Національний університет фізичного виховання і спорту України

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

XVIII Міжнародної конференції
молодих вчених
«Молодь та олімпійський рух»

Київ 2025

Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XVIII Міжнародної конференції молодих вчених, 22 травня 2025 року [Електронний ресурс]. – К., 2025. – 182 с.

У збірнику представлені тези з актуальних питань: правові, організаційні, соціальні, екологічні та економічні аспекти сучасного спорту, олімпійська освіта: соціально-філософські, історичні, психологічні та педагогічні аспекти, актуальні проблеми сучасної спортивної підготовки, медико-біологічні аспекти олімпійського спорту, передові практики та інновації сучасної спортивної медицини, фізична терапія та ерготерапія, теорія і практика спорту для всіх.

Матеріали збірника представляють теоретичний і практичний інтерес для докторантів, аспірантів, здобувачів ступенів бакалавра та магістра, тренерів, спортсменів, викладачів, науково-педагогічних працівників, студентів.

Редакційна колегія:

Андрєєва О. В., д-р. фіз. виховання і спорту, проф.
Байрачний О. В., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Безмилов М. М., д-р. фіз. виховання і спорту, доц.
Благій О. Л., канд. пед. наук, проф.
Бобровник В. І., д-р. фіз. виховання і спорту, проф.
Булгакова Т. М., канд. пед. наук, доц.
Вареник О. М., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Віноградова М. С., викладач
Гончаренко Є. В., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Гринь О. Р., канд. пед. наук, проф.
Дяченко А. Ю., д-р. фіз. виховання і спорту, проф.
Земцова І. І., канд. біол. наук, доц.
Кашуба В. О., д-р. фіз. виховання і спорту, проф.
Когут І. О., д-р. фіз. виховання і спорту, проф.
Козлова О. К., д-р. фіз. виховання і спорту, проф.
Козьма В. В., д-р. політ. наук, проф.
Кравчук Л. Д., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Кропивницька Т. А., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Кургузенкова Л. А. канд. екон. наук, доц.
Лазарева О. Б., д-р. фіз. виховання і спорту, проф.
Маринич В. Л., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Нагорна В. О., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Новікова Н. Л., канд. екон. наук, проф.
Палладіна О. Л., канд. мед. наук, доц.
Пастухова В. А., д-р. мед. наук, проф.
Приймак М. М., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Прокопенко А. О., д-р. філос. фіз. виховання і спорту
Салямін Ю.М. канд. пед. наук, доц.
Смоляр І. І., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Трачук С. В., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Федорчук С. В., канд. біол. наук
Футорний С. М., д-р. фіз. виховання і спорту, проф.
Харчук Т. В., д-р. екон. наук, доц.
Шутова С. Є., канд. фіз. виховання і спорту, доц.
Яковенко О. О., канд. фіз. виховання і спорту, доц.

Тези пройшли перевірку з використанням системи «StrikePlagiarism.com».

Рекомендовано Вченою радою Національного університету фізичного виховання і спорту України, протокол № 13 від 24. 04. 2025 р.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I

ПРАВОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ, СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ, ІСТОРИЧНІ, ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО СПОРТУ. ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА.

АНДРЕЄВА О., БИШЕВЕЦЬ Н. ХАРАКТЕРИСТИКА ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ПОПЕРЕДЖЕННЯ СТРЕС-АСОЦІЙОВАНИХ СТАНІВ СТУДЕНТІВ	9
БИШЕВЕЦЬ Г., БОЙКОВ А. СПОСІБ ЖИТТЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ КІБЕРСПОРТОМ	11
БОЙКОВ А., БИШЕВЕЦЬ Г. СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФІЗКУЛЬТУРНОГО ПРОФІЛЮ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАНЯТЬ КІБЕРСПОРТОМ	13
БУЯКОВА І., ПЕТРЕНКО С. РОЛЬ СПОРТУ В ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ: СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ	15
ГОЛУБ П., МАРИНИЧ В., КОГУТ І. ІНКЛЮЗИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДЛЯ УЧНІВ, ЯКІ ВИВЧАЮТЬ АНГЛІЙСЬКУ МОВУ У ПОЧАТКОВИХ ШКОЛАХ КАЛІФОРНІЇ	17
ІВАНОВ О., ПРИЙМАК М. ЗОВНІШНІ КОМУНІКАЦІЇ: ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПОБУДОВИ ІМІДЖУ ТА ЗАЛУЧЕННЯ КЛІЄНТІВ ФІТНЕС ОРГАНІЗАЦІЙ	19
КОГУТ А. БРЕНДИНГОВА СТРАТЕГІЯ У СПОРТІ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ТА КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ	21
КУЛИКОВ А., ЯКОВЕНКО О. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ КІБЕРСПОРТИВНИХ ПОДІЙ	23
ЛЕВЧУК О., БАЙРАЧНИЙ О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ (9-10 РОКІВ)	25
МАЗУРКЕВИЧ А., ВАРЕНИК О. РОЗВИТОК ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ БАСКЕТБОЛЬНИХ КЛУБІВ ЯК ФАКТОР УСПІХУ НАЦІОНАЛЬНИХ КОМАНД	27
МАРИНИЧ В., КОГУТ І. ІНКЛЮЗИВНА ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ ЇХ ЧЛЕНІВ СІМЕЙ	29
МЕЛЬНИК О., МАТВЄЄВ С., БАБЕНКО Д. ФУТБОЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ВІДНОВЛЕННЯ	31
ОНІПЧЕНКО М., ВАРЕНИК О. СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ СПОРТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	33
СТЕПАНЮК О., КОГУТ І. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ АДАПТИВНОГО СПОРТУ ТА ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	35
ФУРМАН Д. ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ ПРИЗНАЧЕННЯ АРБІТРІВ НА МАТЧІ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ФУТБОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ	37
ШЕВЧУК О. САМООЦІНКА НАЯВНОСТІ У ТРЕНЕРІВ УКРАЇНИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ПІДГОТОВКИ, ПРАКТИЧНОГО ДОСВІДУ ТА ЇХ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ ЯК ІНКЛЮЗИВНИХ ФАХІВЦІВ	39

ШЕРГАНОВ В. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ: ІННОВАЦІЙНІ ПРАВОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ, СОЦІАЛЬНІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ	41
ШИТІКОВА Є. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУДНОМОДЕЛЬНОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ	43

РОЗДІЛ II

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ

DUDOROVA L., MARO V. CONTENT OF SPECIAL TRAINING MEANS FOR BIATHLONISTS OF THE SPECIALIZED TRAINING GROUP	47
KHURTYK D., BOLSHOY D. SHOOTING TRAINING OF BIATHLONISTS 14-16 YEARS OLD AT THE STAGE OF SPECIALIZED BASIC TRAINING	49
SMIRNOVA Z., STEPANCHUK D. DEVELOPMENT OF SPECIAL ENDURANCE IN SKIERS-RACING AT THE STAGES OF MULTI-YEAR TRAINING	51
АНДРЕЄВ А., ШИНКАРУК О. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ГРАВЦІВ У КІБЕРСПОРТІ	53
БАЛАН Б. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДГОТОВКОЮ ФУТБОЛІСТІВ 17-21-РІЧНОГО ВІКУ В ПЕРІОД ПЕРЕХОДУ ДО ПРОФЕСІЙНИХ КОМАНД ШЛЯХОМ ОПТИМІЗАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИХ ЗАСАД	55
БАТРОНА Д., ЗВЯГІН С. ДЕФІЦИТ КАЛОРІЙ В СПОРТІ: РИЗИКИ ТА НАСЛІДКИ	57
БОБРОВНИК В., ПУГАЧОВ Д. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ ЗБІРНОЇ КОМАНДИ УКРАЇНИ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ ДО ІГОР ОЛІМПІАД	59
БОГДАНОВИЧ Д., ШУТОВА С. СПЕЦИФІЧНІ УМОВИ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ У БАСКЕТБОЛІ 3Х3	61
ВАН ХАНЬПЕН, БЕЗМИЛОВ М. КОНТРОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ БАСКЕТБОЛІСТІВ ЮНАЦЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД	63
ДАВИДОВ Д., ШИНКАРУК О. АНАЛІЗ ПРОЯВУ ПРОВІДНИХ ЯКОСТЕЙ ТА ЗДІБНОСТЕЙ КІБЕРСПОРТСМЕНІВ В ІГРОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В КОМАНДНИХ ДИСЦИПЛІНАХ ЕЛЕКТРОННОГО СПОРТУ	65
ЄФАНОВА В., МАЛЬОВАНІЙ І. ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВО-РУХОВОЇ КООРДИНАЦІЇ У ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ-ФРИСТАЙЛІСТІВ ЗАСОБАМИ СПЕЦІАЛЬНИХ ВПРАВ	67
ЖАРКОВА К., МИТЬКО А., НАГОРНА В. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КЛЮЧОВИХ ПАРАМЕТРІВ ІГРОВИХ ДІЙ В ЗМАГАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВОЛЕЙБОЛІСТОК ВИСОКОГО КЛАСУ	69
КАБАНЧУК І., ШУТОВА С., КОНСТАНТИНОВСЬКА Н. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ПОКАЗНИКАМИ АНТРОПОМЕТРІЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ГРАВЦІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У СПОРТИВНИХ ІГРАХ	71

СПЕЦИФІЧНІ УМОВИ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ У БАСКЕТБОЛІ 3x3

Богданович Д., Шутова С.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Актуальність дослідження. Фундаментальним принципом підготовки спортсменів в олімпійському спорті є єдність структури змагальної діяльності та структури підготовленості в конкретному виді спорту та його окремих змагальних дисциплінах [1]. Специфічні умови ведення змагальної діяльності в баскетболі 3x3 мають обов'язково враховуватись під час побудови тренувального процесу та формування відповідного рівня підготовленості гравців команди. Ключові ланки компоненту реалізації змагальної діяльності мають бути підкріплені відповідним рівнем її забезпечення. Проведені Montgomery P. і співав. дослідження показують, що фізичні навантаження в баскетболі 3x3 майже удвічі перевищують аналогічні показники баскетболу 5x5 [4]. Гравці в баскетболі 3x3, пробігаючи меншу загальну кількість дистанції за матч (м), отримують значно більшу «дозу фізичних навантажень» в хвилину ігрового часу [3]. Спостерігаються суттєві відмінності і під час виконання різноманітних кидків у матчі, відсотку їх реалізації та кількісних характеристик протягом ігрових відрізків [2]. У зв'язку з цим, дослідження особливостей змагальної діяльності висококваліфікованих спортсменів в баскетболі 3x3, на наш погляд, є актуальним завданням на сучасному етапі розвитку відносно нового різновиду баскетболу який нещодавно отримав олімпійський статус та успішно дебютував на Іграх XXXII Олімпіади в Токіо 2020 року.

Мета роботи – встановити специфічні режими змагальної діяльності спортсменів високого класу у міжнародних змаганнях з баскетболу 3x3 та обґрунтувати необхідність впровадження спеціальної фізичної підготовки до участі у них.

Методи дослідження: аналіз наукової літератури та даних Всесвітньої мережі Internet, педагогічне спостереження, відеоаналіз матчів, аналіз змагальної діяльності, методи математичної статистики.

Результати дослідження. Однією із ключових відмінностей змагальної діяльності в 3x3, порівняно із класичним баскетболом 5x5, є відсутність транзиційних фаз переходу від нападу до захисту і навпаки (час на таку кошика суперника є вдвічі меншим). Атакуювальні дії розпочинаються одразу ж після оволодіння м'ячем що значно підвищує загальну динаміку гри та кількісні характеристики реалізації ключових техніко-тактичних дій (кидки, підбирання, передачі м'яча тощо). Відсутність транзиційних фаз, скоріш за все, впливає також на середню тривалість ігрових відрізків та пауз між ними які є значно коротшими ніж в класичному баскетболі (рис. 1). Середній час ігрового відрізка в баскетболі 5x5 знаходиться в діапазоні від 35 с до 1 хвилини. В баскетболі 3x3 тривалість ігрових відрізків є набагато меншою, в середньому, 5-10 с після розіграшу м'яча. Вагомий вплив на функціональний стан баскетболістів мають нетривалі зупинки (паузи) між активними фазами гри (під час розіграшу м'яча з позиції «check-ball», пробиття штрафних кидків тощо). Більше ніж половина всіх пауз в грі тривають до 15 с (50,6 %), і більше ніж 90 % пауз тривають до 25 с. В баскетболі 3x3 гравці вимушені вести змагальну діяльність в умовах недовідновлення після високоінтенсивних ігрових відрізків. Потрібно розуміти, що протягом десяти хвилин чистого ігрового часу процеси втоми будуть постійно акумулюватись, що буде позначатись на можливості гравців підтримувати необхідну інтенсивність та ефективності реалізації ними техніко-тактичних дій у матчі. До складу команди в 3x3 входить лише чотири гравця, три з яких мають постійно перебувати на корті. Спортсмен може провести до трьох-чотирьох хвилин в грі перед тим як відбудеться його заміна. Додатково ускладнює ведення змагальної діяльності в 3x3 наявність активної силової боротьби між суперниками, якщо порівнювати з класичним баскетболом 5x5. Особливо помітною ця різниця була на початкових етапах розвитку міжнародних змагань з вуличного баскетболу. Судді дозволяли гравцям вести більш напружену боротьбу на корті та часто не втручалися при таких порушеннях, які в класичному баскетболі одразу ж призводили до зупинки. Сьогодні можна спостерігати

тенденцію своєрідного вирівнювання підходів до суддівства обох різновидів баскетболу, однак не дивлячись на це, баскетбол 3x3 все ще зберігає традиції більш агресивного протистояння із наявністю силового контакту між суперниками, що можливо, і призвело до підвищення його популярності та світового визнання.

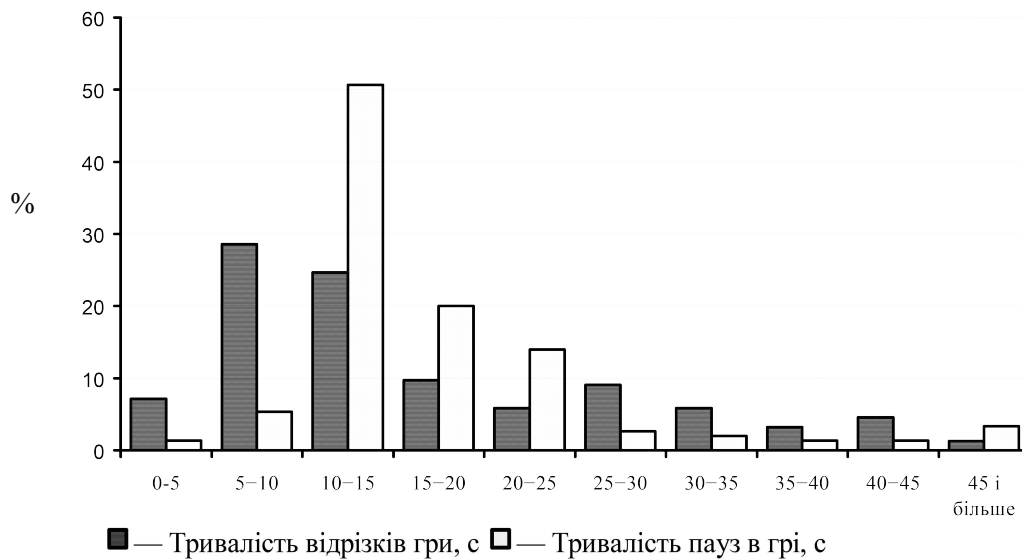

Рисунок 1 – Тривалість ігрових відрізків та пауз між ними (с) в змагальній діяльності команд високої кваліфікації у баскетболі 3x3

Специфічні умови ведення змагальної діяльності у 3x3 мають орієнтувати фахівців на вибір спеціалізованих засобів фізичної підготовки які дозволять спортсменам вести конкурентну боротьбу без суттєвого зниження ключових параметрів її результативності. Особливої значущості така підготовка набуватиме для баскетболістів з класичного баскетболу, які в літнє міжсезоння поповнюють склади національних збірних команд для участі у престижних змаганнях з 3x3.

Висновки. Високоінтенсивний характер змагальної діяльності в баскетболі 3x3 потребує обґрунтування і розробки спеціалізованих програм з фізичної та інших видів підготовки, що має забезпечити створення необхідного фундаменту для ефективної реалізації ігрових дій спортсменами в специфічних умовах баскетболу 3x3

Ключові слова: спортивна підготовка, баскетбол 3x3, змагальна діяльність, техніко-тактичні дії, спеціальна фізична підготовка.

Список використаних джерел.

1. Холопов В., Безмилов М. Особливості реалізації стандартних положень під час розіграшу м'яча з позиції «check-ball» командами високої кваліфікації в баскетболі 3 × 3. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2020. № 4. С. 43–52.
2. Erculj F., Vidic M., Leskošek B. Shooting efficiency and structure of shooting in 3x3 basketball cooperated to 5v5 basketball. International journal of Sports Science & Coaching. 2019. Vol. 15 (1). P. 91–98.
3. Herrán A., Usabiaga O., Castellano J. Comparacion del perfil fisico entre 3x3 y 5x5 en baloncesto formativo. Physical Profile Comparison Between 3x3 and 5x5 Basketball Training. Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Física y el Deporte. 2017. Vol. 17 (67). P. 435-447.
4. Montgomery P., Maloney B. 3×3 Basketball: Performance Characteristics and Changes During Elite Tournament Competition. International Journal of Sports Physiology and Performance. 2018. Vol. 13 (10). P. 1349–1356.